

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 1325/05
26.05.2005. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Слободана Дражића председника већа, Власте Јовановић, Јелене Боровац, мр Љубице Јеремић и Биљане Драгојевић, чланова већа, у парници тужиоца АА кога заступа пуномоћник АБ адвокат, против тужене ВВ коју заступа пуномоћник ГГ адвокат, ради развода брака и издржавања, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Округног суда у Шапцу Гж. бр.2148/04 од 3. марта 2005. године, у седници одржаној 26.05.2005. године, донео је

П Р Е С У Д У

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Округног суда у у Шапцу Гж. бр.2148/04 од 3. марта 2005. године и пресуда Општинског суда у Лозници П.бр.286/04 у ставу другом изреке тако што се ОДБИЈА захтев тужене да јој тужилац на име доприноса за издржавања плаћа месечно износ од 400 Швајцарских франака у динарској противвредности по најповољнијем курсу по којем банке у месту плаћања откупљују страну валуту за период од 9.02. до 22.03.2004. године КАО НЕОСНОВАН, док се у осталом делу ревизија тужиоца ОДБИЈА као неоснована.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Лозници П.бр.286/04 од 2.11.2004. године, ставом првим изреке разведен је брак тужиоца и тужене закључен дана 3.05.1973. године пред матичарем месне канцеларије __ под текућим бројем 10 за 1973. годину. Ставом другим изреке обавезан је тужилац да туженој на име доприноса за издржавања плаћа месечно износ од 400 швајцарских франака у динарској противвредности по најповољнијем курсу по којем банке у месту плаћања откупљују страну валуту почев од 9.02.2004. године па све док за то постоје законски услови или док се одлуком суда не укине или измени, најкасније до 10-ог у месецу за текући месец, а на руке туженој, с тим што ће доспеле, а неисплаћене рате, платити одједном, у року од 15 дана, од дана пријема пресуде под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Округног суда у Шапцу Гж.бр.2148/04 од 3.марта 2005. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена је пресуда Општинског суда у Лозници П.бр.286/04 од 2. новембра 2004. године у ставу другом и трећем изреке.

Против правноснажне пресуде Округног суда у Шапцу у законском року изјавио је ревизију тужилац због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 386. раније важећег Закона о парничном поступку, који се примењује на основу члана 491. став 1. и 4. Закона о парничном поступку ("Службени Гласник РС" бр.125/04) и у вези члана 388. Закона о браку и породичним односима Врховни суд је нашао да ревизија тужиоца у односу на одлуку о досуђеном супружанском издржавању за период од 9.02. до 22.03.2004. године је основана док у осталом делу и за трошкове није основана.

Према утврђеном чињеничном стању брак странака тужиоца АА, рођеног __. године и тужене ВВ, закључен је __. године. Међутим, фактичка брачна заједница странака трајала 30 година, она је прекинута децембра 2003. године. Из овог брака странке имају троје пунолетне деце, која живе у __. Тужилац живи и ради у __ и у 2002. години нето плата му је износила 54.833,10 __, поседује непокретности у __ (према поседовном листу број ....), с друге стране, тужила не поседује имовину, домаћица је живи у заједничкој кући странака никада није радила, а вештачењем је утврђено да због болести није способна за привређивање. Живи од пензије своје мајке.

Исто тако је утврђено, да тужена није злонамерно и без оправданог разлога напустила тужиоца, а није се ни грубо нити недолично понашала у брачној заједници нити њен захтев да јој се пресудом којом се брак разводи досуди издржавања на терет тужиоца представља очигледну неправду за тужиоца. Утврђено је и то да тужена није засновала ванбрачну заједницу.

Код овако утврђеног чињеничног стања правилно су нижестепени судови применили материјално право одредбе члана 310. и 310 а. Закона о браку и породичним односима када су обавезали тужиоца да туженој на име издржавања плаћа месечно износ од 400,00 швајцарских франака у динарској противвредности по најповољнијем курсу по којем банке у месту плаћања, откупљују страну валуту, јер је досуђени износ утврђен у складу са потребама тужене и сразмеран могућностима тужиоца, како је то прописано одредбом члана 287. став 1. и 288. став 1. наведеног закона, а није утврђено да је тужена

прописано одредбом члана 287. став 1. и 288. став 1. наведеног закона, а није утврђено да је тужена злонамерно и без оправданог разлога напустила тужиоца односно да се без озбиљног повода од стране тужиоца грубо и недолично понашала у брачној заједници нити да њен захтев издржавање представља очигледну неправду за тужиоца, да туженој, сходно одредби члана 287. став 2. и 288. став 4. Закона о браку и породичним односима, не би припадало право на издржавање, а тужилац из прихода које остварује у могућности је да за издржавање тужене плаћа досуђени износ, а да тиме не угрози своје лично издржавање, па наводи ревизије да туженој не припада право на издржавање нису основани.

Међутим, право тужене на досуђено издржавање припада јој од дана постављања захтева за издржавање, а то је било поднеском од 22. 03.2004. године, а не од дана подношења тужбе за развод брака како су то погрешно закључили нижестепени судови. Наиме, издржавање према члану 288. став 1. Закона о браку и породичним односима необезбеђени брачни друг има право да захтева да му се пресудом којом се брак разводи досуди издржавање на терет другог брачног друга, значи, издржавање је у овом случају једна последица развода брака, па с тога досуђено издржавање тече од дана доношења одлуке о разводу јер је опште правило да се издржавање одређује *pro futuro*. Међутим, брачни друг може у бракоразводној парници поставити и захтев за издржавање, које му други брачни друг може дати за време трајања брака по члану 287. наведеног захтева и ово издржавање може тећи само од дана стављеног захтева за издржавање. С тога, туженој припада право на издржавање од 22.03.2004. године, а не од 9.02.2004. године, без обзира што је и у том периоду била материјално необезбеђена односно није имала довољно средстава за издржавање.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде из члана 354. став 2. тачка 1, 11 и 14. Закона о парничном поступку, на које се ревизијом тужиоца указује, а осталим наводима ревизије се у суштини побија утврђено чињенично стање које се према изричитој одредби члана 385. став 3. ЗПП, ревизијом не може побијати.

Са ових разлога Врховни суд је применом члана 393. ЗПП, одлучио као у изреци.

Председник већа-судија,

Слободан Дражић, с.р.

За тачност отправка

СШ